

KOMISSIO

**KOMISSIION SUOSITUS,
annettu 10 päivänä helmikuuta 2003,
neuvoston direktiivin 95/53/EY mukaisista rehujen yhteensovitetuista tarkastusohjelmista vuodeksi
2003**

(tiedoksiannettu numerolla K(2003) 450)

(2003/91/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rehujen virallisen valvonnan järjestämistä koskevista periaatteista 25 päivänä lokakuuta 1995 annetun neuvoston direktiivin 95/53/EY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/46/EY⁽²⁾, ja erityisesti sen 22 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivissä 95/53/EY säädetään, että Euroopan komissio esittää yhteenvetona kokonaiskertomuksen yhteisön tasolla tehtyjen tarkastusten tuloksista. Kokonaiskertomus, joka on laadittu rehuihin liittyvistä tarkastuksista jäsenvaltioilta vuoden 2001 tarkastusohjelmien täytäntöönpanosta saatujen tietojen perusteella, ei kuitenkaan anna aihetta lopullisiin päätelmiin.
- (2) Seuraavat kolme aihetta on kuitenkin todettu ensisijaisiksi perusteiksi toteuttaa yhteensovitettu tarkastusohjelma vuonna 2003: eläinperäisten tuotteiden käyttöä rehuissa koskevien rajoitusten noudattamisen seuranta, dioksiinien esiintyminen rehunvalmistuksen ainesosana käytettävissä sivutuotteissa sekä kasvunedistäjinä kiellettyjen antibioottien esiintyminen rehuissa.
- (3) On tärkeää varmistaa, että eläinperäisten tuotteiden käyttöä rehuissa koskevat rajoitukset, sellaisina kuin niistä säädetään asiaa koskevassa yhteisön lainsäädännössä, on pantu tosiasiallisesti täytäntöön.
- (4) Rehuaineeksi tarkoitettut tietyt teollisuuden sivutuotteet voivat prosessoinnin yhteydessä altistua dioksiinikontaminaatiolle.

- (5) On tärkeää varmistaa, että kiellettyjä antibiootteja ei käytetä kasvunedistäjinä eläinten rehussa,
- (6) Tässä suosituksessa annetut toimenpiteet ovat elintarvikkeetjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

SUOSITTELEE:

1. Suositellaan, että jäsenvaltiot toteuttavat vuoden 2003 aikana yhteensovitetun seurantaohjelman, jolla tarkastetaan:
  - a) eläinperäisten tuotteiden tuotantoa ja käyttöä koskevien rajoitusten täytäntöönpano liitteen I mukaisesti;
  - b) tiettyjen teollisuuden sivutuotteiden dioksiinikontaminaatio prosessoinnin yhteydessä liitteen II mukaisesti;
  - c) kasvunedistäjinä käytettävien kiellettyjen antibioottien esiintyminen liitteen III mukaisesti.
2. Suositellaan, että jäsenvaltiot liittävätkä edellä 1 kohdassa tarkoitettua yhteensovitetun seurantaohjelman tulokset direktiivin 95/53/EY 22 artiklan mukaisesti erilliseksi luvuksi tarkastuksia koskevaan vuosittaiseen raporttiinsa, joka niiden on toimitettava 1 päivään huhtikuuta 2004 mennessä.

Tehty Brysselissä 10 päivänä helmikuuta 2003.

Komission puolesta

David BYRNE

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 265, 8.11.1995, s. 17.

⁽²⁾ EYVL L 234, 1.9.2001, s. 55.

LIITE I

Eläinperäisten tuotteiden tuotantoa ja käyttöä koskevat rajoitukset

Rajoittamatta direktiivin 95/53/EY 3–13 artiklan ja 15 artiklan soveltamista, jäsenvaltioiden olisi vuoden 2003 aikana toteutettava yhteensovitettu tarkastusohjelma, jolla tarkastetaan, onko eläinperäisten rehuaineiden tuotantoa ja käyttöä koskevia rajoituksia noudatettu.

Erityisesti sen varmistamiseksi, että neuvoston päätöksessä 2000/766/EY⁽¹⁾ ja komission päätöksessä 2001/9/EY⁽²⁾, sellaisina kuin ne ovat viimeksi muutettuina komission päätöksellä 2002/248/EY⁽³⁾, säädettyä prosessoitujen eläinperäisten proteiinien syöttämistä tietyille eläimille koskevaa kieltoa noudatetaan käytännössä, jäsenvaltioiden olisi otettava erityinen kohdennettuihin tarkastuksiin perustuva valvontaohjelma käyttöön. Edellä tarkoitettua valvontaohjelman taustalla olisi direktiivin 95/53/EY 4 artiklan mukaisesti oltava riskiperusteinen strategia, jossa otetaan huomioon kaikki vaiheet ja tilat, joissa rehua tuotetaan, käsitellään ja hallinnoidaan. Jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota niiden perusteiden määrittelyyn, joihin riskin voidaan katsoa liittyvän. Kunkin perusteen painotuksen olisi oltava oikeassa suhteessa riskiin. Tarkastustiheyden ja tiloissa analysoitavien näytteiden lukumäärän olisi oltava oikeassa suhteessa kyseisille tiloille annettujen painotusten yhteenlasketun määrän kanssa.

Valvontaohjelmaa laadittaessa olisi otettava huomioon seuraavat ohjeelliset tilat ja perusteet:

Tilat	Perusteet	Painotus
Rehutehtaat	<ul style="list-style-type: none"> — Rehutehtaat, joilla on erilliset linjat märehittäjille sekä muille kuin märehittäjille tarkoitettujen sellaisten rehuseosten tuottamiseen, jotka sisältävät poikkeuksen saaneita prosessoituja eläinperäisiä proteiineja — Rehutehtaat, joilla sääntöjä on jätetty noudattamatta aikaisemmin tai joilla sääntöjen noudattamatta jättämistä voidaan epäillä — Rehutehtaat, joilla prosessoidaan suuria määriä maahantuotua rehua, jonka proteiinipitoisuus on korkea, esim. kalajauhoa, soijajauhoa, maissintärkkelysjauhoa ja proteiinitivistettä — Rehutehtaat, joilla tuotetaan suuria määriä rehuseoksia — Sisäisistä operatiivisista menettelyistä johtuva ristikontaminaation riski (kuten vakiosiilot tietyille tuotteille, linjojen erottamisen valvonta, ainesosien valvonta, omaavontalaboratorio, näytteenottomenettelyt) 	
Rajavalvontapisteet ja muut yhteisöön tuontipaikat	<ul style="list-style-type: none"> — Suuri/pieni määrä maahantuotua rehua — Rehuja, joiden proteiinipitoisuus suuri 	
Maatilat	<ul style="list-style-type: none"> — Tilat, jotka suorittavat rehusekoituksen itse ja jotka käyttävät poikkeuksen saaneita prosessoituja eläinperäisiä proteiineja — Tilat, joilla pidetään sekä märehittäjiä että muita lajeja (ristiruokinnan vaarat) — Tilat, joille rehuja ostetaan irtorehuna 	
Jälleenmyyjät	<ul style="list-style-type: none"> — Tukkuoliikkeet ja välivarastot, joissa pidetään rehuja, joiden proteiinipitoisuus on suuri — Suuret määrät kaupattavaa irtorehua — Ulkomailla tuotettujen rehuseosten jälleenmyyjät 	

⁽¹⁾ EYVL L 306, 7.12.2000, s. 32.

⁽²⁾ EYVL L 2, 5.1.2001, s. 32.

⁽³⁾ EYVL L 84, 28.3.2002, s. 71.

Tilat	Perusteet	Painotus
Rahtisekoittajat	<ul style="list-style-type: none"> — Rahtisekoittajat, jotka tuottavat rehua useiden eri lajien ruokintaa varten — Rahtisekoittajat, joilla sääntöjä on jätetty noudattamatta aikaisemmin tai joilla sääntöjen noudattamatta jättämistä voidaan epäillä — Rahtisekoittajat, joissa käsitellään rehua, jonka proteiinipitoisuus on suuri — Rahtisekoittajat, joilla tuotetaan suuria määriä rehua — Palvelun kohteena olevia maatiloja paljon, myös märehittäjiä pitäviä maatiloja 	
Kuljetusvälineet	<ul style="list-style-type: none"> — Prosessoitujen eläinperäisten proteiinien ja rehujen kuljetukseen tarkoitettujen ajoneuvot — Ajoneuvot, joiden osalta sääntöjä on jätetty noudattamatta aikaisemmin tai joilla sääntöjen noudattamatta jättämistä voidaan epäillä 	

Vaihtoehtoisesti jäsenvaltiot voivat toimittaa omat riskiarviot komissiolle 31 päivään maaliskuuta 2003 mennessä.

Näytteenotto olisi kohdennettava eriin tai tilanteisiin, joissa ristikontaminaatio kiellettyjen prosessoitujen proteiinien kanssa on todennäköisintä (esimerkiksi ensimmäinen erä sellaisen rehu kuljetuksen jälkeen, joka on sisältänyt siinä erässä kiellettyjä eläinproteiineja, tuotantolinjan teknisten ongelmien tai muutosten yhteydessä, irtorehun varastosäiliöiden tai siilojen muutosten yhteydessä).

Jokaisessa jäsenvaltiossa olisi suoritettava vuosittain vähintään 10 tarkastusta 100 000 tonnia tuotettua rehuseosta kohti. Virallisia näytteenottoja olisi jokaisessa jäsenvaltiossa suoritettava vähintään 20 vuosittain 100 000 tonnia tuotettua rehuseosta kohti. Ennen vaihtoehtoisten menetelmien hyväksymistä näytteiden analysoinnissa olisi käytettävä eläinperäisten ainesosien mikroskooppisen tutkimuksen ja arvioinnin suuntaviivoista rehujen virallista tarkastusta varten annettua komission direktiivissä 98/88/EY⁽¹⁾ säädettyä mikroskooppista tutkimusta ja arviointia. Kiellettyjen eläinperäisten ainesosien pienenäkin pitoisuuksia rehuissa olisi pidettävä rehukiellon rikkomisena.

Tarkastusohjelmista saatavat tulokset olisi toimitettava komissiolle seuraavia malleja käyttäen:

YHTEENVETO TARKASTUKSISTA, JOIDEN AIHEENA OLIVAT RAJOITUKSET ELÄINPERÄISEN REHUN KÄYTÖLLE ELÄINTEN RUOKINNASSA (KIELLETTYJEN PROSESSOITUJEN ELÄINPERÄISTEN PROTEIININ KÄYTTÄMINEN RUOKINNASSA)

A. Dokumentoidut tarkastukset

Vaihe	Tarkastusten, joihin sisältyy prosessoitujen eläinperäisten proteiinien esiintymistä koskeva tarkastus, lukumäärä	Rikkomisten, jotka eivät perustu laboratorio-testiin vaan esim. asiakirjojen tarkastukseen, lukumäärä
Rehuaineen maahantuonti		
Rehuaineen varastointi		
Rehutehtaat		
Tilasekoitus/Rahtisekoittajat		
Rehun välittäjät		
Kuljetusvälineet		
Tilat, joilla muita kuin märehittäjiä		
Märehittäjätilat		
Muut		

(¹) EYVL L 318, 27.11.1998, s. 45.

B. Rehuaineiden ja rehuseosten näytteenotto ja testaus prosessoitujen eläinperäisten proteiinien esiintymisen toteamiseksi

Tilat	Prosessoitujen eläinperäisten proteiinien toteamiseksi testattujen virallisten näytteiden lukumäärä			Kiellettyjen prosessoitujen eläinperäisten proteiinien osalta positiivisten näytteiden lukumäärä		
	Rehuaineet	Märehtijöille tarkoitetut rehuseokset	Muille kuin märehtijöille tarkoitetut rehuseokset	Rehuaineet	Märehtijöille tarkoitetut rehuseokset	Muille kuin märehtijöille tarkoitetut rehuseokset
Maahantuonti						
Rehutehtaat						
Välittäjät/varas-tointi						
Kuljetusvälineet						
Tilasekoitus/Rah-tisekoittajat						
Tilalla						
Muut:						

C. Yhteenveto märehtijöille tarkoitetuissa rehuissa esiintyneistä kielletyistä prosessoiduista eläinperäisistä proteiineista

	Näytteenotto-kuukausi	Kontaminaatio-tyyppi ja -aste	Sovelletut sanktiot (tai muut toimenpiteet)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

LIITE II

Kuivaamisesta tai muusta prosessoinnista johtuva tiettyjen teollisuuden sivutuotteiden dioksiinikontaminaatio

Useita elintarvikkeiden jalostuksen sivutuotteita käytetään rehuaineena. Olisi kiinnitettävä erityistä huomiota näiden sivutuotteiden kontaminaatioon, jota voi esiintyä tuotantoprosessin tiettyissä vaiheissa, erityisesti sellaisten kemiallisten aineiden kuten katalyyttien, liuottimien, pelletointiapuvälineiden, happamuudensäätöaineiden tai suodatuksen apuaineiden käytön yhteydessä.

Orgaanisia liuottimia käytetään joskus myös uuttamisprosesseissa uutettaessa öljyä öljynsiemenistä, palmunytimistä tai kookospähkinätuotteista. Dioksiinien käyttö liuottavina vieraina aineina ja dioksiiniseosten mahdollinen syntyminen liuottimena käytetyn aineen ja rehuaineiden kemiallisen reaktion seurauksena saattaa johtaa kyseisten rehuaineina käytettävien öljyteollisuuden sivutuotteiden (öljykakkujen) saastumiseen.

Erytystä huomiota olisi kiinnitettävä myös sivutuotteiden kuivatusprosessissa käytettäviin menetelmiin. Sivutuotteiden/rehuaineiden, kuten viherrehun, sokerijuurikasjättemassan tai sitrushedelmämassan kuivattamisessa saatetaan käyttää ilmvirtaa tai muuta kuin saastuttavasta lähteestä, esim. sähkölämmityksestä tai lämmönsiirtimestä generoitua kuumaa ilmaa. Tällöin dioksiinikontaminaation vaara on epätodennäköinen. Muut kuivatustekniikat, joissa rehuaine ja suoralla palamisprosessilla kuumennettavia palamistuotteita (kaasuja, savua) mukanaan kuljettava ilmvirta ovat suorassa kosketuksessa, saattavat käytetystä polttoaineesta riippuen aiheuttaa huomattavaa saastumista. Luonnonkaasua pidetään puhtaana energialähteenä, mutta muut lähteet (kuten öljy sekä lisäaineita sisältävät johdannaiset, kivihiili ja puu) saattavat palamisprosessin yhteydessä generoida dioksiineja, erityisesti jos palaminen jää epätäydelliseksi. Kuivatusta viherrehussa on raportoitu korkeita dioksiinipitoisuuksia, joiden syyksi on selvinnyt kemiallisesti (maalilla, pentakloorifenolilla (PCP)) käsitellyn jätepuun käyttö polttoaineena.

On siis asianmukaista lisätä edellä tarkoitettujen "riskin sisältävien" rehuaineiden valvontaa. Kohonneita pitoisuuksia havaittaessa on ryhdyttävä lisätarkastuksiin, jotta kontaminaatiolähde voidaan tunnistaa tarkasti (ks. Euroopan komission suositus 2002/201/EY, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2002, dioksiinien, furaanien ja PCB:iden vähentämisestä rehuissa ja elintarvikkeissa (!)).

A. Yhteenveto sivutuotteiden dioksiinikontaminaatiosta

Rehutyyppi ^(a)	Havaittu pitoisuus (ng EQT PCDD/F-TEQ/kg) ^(b)	Kontaminaatiolähteen tutkimusta (jos suoritettu) koskevat tulokset

^(a) Rehuaine tai rehuseos, joka sisältää teollisuuden sivutuotteita.

^(b) Rehussa, jonka kosteuspitoisuus on 12 %.

(!) EYVL L 67, 9.3.2002, s. 69.

LIITE III

KASVUNEDISTÄJINÄ KÄYTETTYJEN KIELLETTYJEN ANTIBIOOTTIEN ESIINTYMINEN

Rehussa saa lain mukaan esiintyä antibiootteja, jos eläinlääkäri on niitä määrännyt taudin ehkäisyyn tai hoitoon. Neuvoston direktiivissä 90/167/ETY säädetään lääkkeitä sisältävien rehujen valmistusta, markkinoille saattamista ja käyttöä koskevista vaatimuksista ⁽¹⁾.

Antibiootteja saa lain mukaan esiintyä myös silloin, kun ne ovat saaneet rehujen lisäaineista 23 päivänä marraskuuta annetussa neuvoston direktiivissä 70/524/ETY ⁽²⁾ tarkoitettua luvan ja ne on tarkoitettu kokkidioiden ehkäisyyn tai kasvun edistämiseen. Viimeksi mainittuun tarkoitukseen käytetyistä antibiooteista luvallisia ovat tällä hetkellä ainoastaan **monensiinatrium, salinomysiinatrium, flavofosfolipoli ja avilamysiini**.

Kaikki muu antibioottien käyttö rehuissa on luvatonta.

Eräät jäsenvaltiot löysivät luvattomien antibioottien pitoisuuksia vuoden 2001 aikana huomattavan suuren määrän rehunäytteitä.

Rehujen valvontaa on siksi lisättävä. Asianmukaisen valvontastrategian kehittämistä varten on suoritettava lisätutkimuksia antibioottipitoisuuksien syyn selvittämiseksi silloin, kun rehussa havaitaan luvattomia antibiootteja.

A. Yhteenveto rehunäytteistä löydettyistä kasvunedistäjinä käytetyistä kielletyistä antibiooteista

Rehutyyppi (eläimen laji ja luokka)	Antibioottityyppi	Havaittu pitoisuustaso (mg/kg)	Antibiootin alkuperä

⁽¹⁾ EYVL L 92, 7.4.1990, s. 42.

⁽²⁾ EYVL L 270, 14.12.1970, s. 1.